

Nuorttanaaste

Kristalaš mano bladde

»Gæca mon boadam farga.«

»Leket maidai digis garvvasak.«

No. 8.

August manost 1901

3^{ad} jakkodak.

Okta bibbala uccemus sanin.

Lasse guđad nummari

II.

„Mon læm gullam du vuogas aige ja væketam du bestujume bæive; gæca **dal** læ vuogas aige, **dal** læ bestujume bæivve;“ 2 Kor. 6. Dast cælkka Hærra migjidi, atte armo Kristus siste matta ožžujuvvut dal juokke audogasyuođa oce silloi. namalassi juokkehažži, gutte i siđa armo valddet aldseses oađdemguoddam suddo balvvalusa siste, mutto „vissesvuottam, vanhurskesvuottan, bassendakkujubmen ja lonastussan“. 1 Kor. 1,30. Dasa, gutte suddost datto cellet, i læk ardmo oažžomest, i dal ige mænŋelæbbo, jos son i jorggalusa daga; dastgo su vaibmo i læk riehta Ibmel oudast. Dat læ damditi værre jeđđitus, maid dak olbmuk valddek evangeliumest, guđek celkkek: I læk varalaš, Kristus læ jabman min diti, damditi mi gal oažžop armo, jos mi vel æp nuft čađa burist gævatge ječamek ællemest“. Daggar olbmui dubmetus læ vanhurskes; si šaddek dovddat boattet, atte Jesus i læm suddo balvvalægje, gæn lonastus fidne migjidi friavuođa suddodet. „Dal læ bestujume bæivve!“ Dat læ ašše, manditi Ibmel goččo buok olbmuid jorggalusa dakkat. Jos i lifči mikkege bestujume beivid bagjanam bajas olmušvutti, de i lifči læmas jorggalusge vejolaš. Dal læ

bestujume bæivve. Dak sanek sistesek dolek dam sæmma go dat værddadus: „Celket bovddijuvvumidi: Gæca, mon læm rakadam mu mallasidam, mu vuovsak ja mu buoides oamek læk njuvvujuvvum ja buok læ garves; bottet hæjaidi! Math. 22,4. „Bottet; dastgo dal læ buok garves!“ Luk. 14,17. Dam birra sardno Paulus navt: »Ibmel læ min bæstam ja goččom min basse goččomin, i min dagoi mielde, mutto su ječas dato ja dam armo mielde, mi læ migjidi addujuvvum Kristus Jesus siste aglaš aigi rajest, mutto dal læ dieđetuvvum min bæstamek Jesus Kristus almostusa bokte, gutte læ jabmema duššen dakkam ja buktam ællema ja nokkamættomvuođa čuovggas oudi evangelium bokte.« 2 Tim. 1, 9, 10.

Don, gutte dam logak, daidak læk okta moraštægje suddolaš, vaibban ja vaivašuvvam maielme slavavuođa vuolde alma rafhetaga vaimost. Du hallo læ armo maŋŋai, ja don siđašik Ibmel mannan šad dat. Dat dappatuvva aivestassi daggo bokte atte don oamastak aldsesak Kristusa; dastgo »nuft ædnagidi, guđek su vuostai-valdde, sigjidi læ son addam famo šad dat Ibmel mannan.« Joh. 1, 12. Dudnji læ addujuvvum vuoigadvuotta Jesusa vuostai-valddet; dastgo Ibmel læ addam su bæsten dudnji. »Nuft læ Ibmel rakistam maielme, atte son læ addam su barnes, dam ainorigadam, amas oktage, gutte su ala osko, lapput, mutto vai agalaš ællem son oažžo.« Joh. 3, 16. »Kristus Jesus addi ješječas

lonastusmaksen buokai oudast.« Golbma dinga berrep mi dast märkešet: Su gutte adda addaldaga, addaldaga ja sin goeidi addaldak addujuvvu. Dat, gutte adda lœ Ibmel ja su barne Jesus Kristus. »Ibmel rakisti maielme nuft, atte son addi su barnes« — »Kristus Jesus addi ješječas.« Adaldak læ Kristus buok su ansašemines. Mutto gi læ dalle dat likkolaš addaldaga vuostaivaldde, dat oasalaš sivdnadus, goesa Ibmel ješječas læ addam suddoi anddassi addujumin, agalaš ællemin ja audogasvuodain? Mon im dieđe gal, mi du rista-daihe saga namma læža, rakis lokkel! Mutto dam mon dieđam, atte dat addaldak læ addujuvvum aito dudnji. Daidak don dal jærrat: Mast don dam dieđak? Mon dieđam dam dast, atte don læk suddolaš, okta daina, maid čala namata maielbmen, okta Adama jorralam sogast, okta daina »buokain«, gæi diti Jesus ješječas addi lonastusa maksen. Jos don ik lifče mielde rekkenastujuvvum, de dalle i lifče čužom »buokak; dalle lifči Ibmel sadne fertim eritsirrit du. Dasa ovta dakka, maggar don ječad mielast orok lœme, ucca suddolaš daihe stuora suddolaš, njuoras daihe garra vaimolaš, morašlaš daihe geppismielalaš, vaiko don vel gulašik olmusvuoda suopatussi, jos don vel lifčikge bagjelgečujuvum buokain ja hilggujuvvum alma ilo ja doaivotaga, — almage læ Kristus Ibmel barne dudnji addujuvvum ja su namast duodaštuvvujek dudnji suddok andagassi. Kristus læ dudnji addujuvvum, i čala muittal, atte Kristus galgga dudnji addujuvvut. Go mi ain læimek suddolažak jami Kristus mæreduvvum aiggai ibmelmættomi oudast. Mutto jos Kristus læ migjidi juo addujuvvum — jos son su basse gululašvuodaines læ gillam jabmema ja dævdam laga, maid mi galggaimek dævdet, de læ dalle bestujume bæivve jure dal de dalle læ juokke boddo, mi æppeosko ja ibmelmættom ællem siste adnujuvvu spilljuvum. Moraštægje šiello! Don matak

armo oažžot dal; Hærra vuordda du, i dubmin varas du, mutto garvotam varast dudnji Kristusa vanhurskesvuoda biktasidi. Ibmel i ravka du rangaštam diti, mutto cumman varast du rakisvuoda cummain, son i aigo du Helveti suppet, mutto ačče-sallases du valddet ja ačče-vaimos vuostai du dæddelet ja gokčat du su arbmo-soajaides vuollai. Hærra vuordda du, su vaibmo haleda vaimolađesvuoda dudnji čajetet, basat du buytesen varaines ja addet dudnji dam rafhe, mi bagjel jerme manna. Ikgo don dal alge dorvastet su sanidi? »Jeddi-jeket, jeddi-jeket mu albmug, cælkka din Ibmel. Sardnot rakkaset Jerusalem ja čurvvot dasa, atte dam soatte læ loapatuvvum, atte dam vægge læ maksujuvvum, atte dat læ oažžom Hærra gieđast guovte-gærdasažat buok su susddoides oudast.« Es. 40 1, 2.

»Mon, mon læm dat, gutte erit sikkom du værredagoid ječčam diti, ja du suddoid im mon multe « 43, 25. »Mon erit sikkom du bagjelduolbmamid nuftgo mierka ja du suddoid nuftgo balva; jorgid ruoktot mu guvlui, dastgo mon lonestam du.« 44, 22. Jorged dal, siello, ja oamast dam armo. Daidak don jurdašet, atte don nubbe have šaddak æmbo dokkalaš? Daihe don daidak jurdašet, atte Hærra nubbe have læ æmbo mieđamanas dudnji armo addet? Don ik šadda goassege æmbo dokkalaš, go don læk dal; dastgo don sikke læk ja alelassi bisok dokkemættosen vel dam uccemusge arbmoi; mutto go Hærra læ bestujume addam gælbodemidi, de mi berrep dam vuostaivalddet. Hærra i šadda gal goassege æmbo mieđamanas arkalmastet go dal. Son læ alelassi goerggad suddolažai vuostaivalddet, go si su lusa bottek Damditi hæitte erit æppedæmest, alge cælkket aldsesak: Mon læm gal ibmelmættom olmuš; mon læm gal čađa billašuvvam, mu vaimo læ garas dego gædge ja devddujuvvum buok lagan suddo haloin, must i læk gal vuobme suddo bagjelvuoitte, must

i læk gattamuš nuft rievtaš go galgaši, mu vaibmo i læk nuft cuovkkanam go dat galgaši, moraš, saŋardæbme ja vašše suddoi i læk gal nuft čiegŋal go dat berreši, ja Ibmel dato im læk haledam dakkat. Ovtain sanin cælkket: Mon læm lappum ja dubmejuvvum olmuš, gutte læm ansašam suppijuvvut Helveti; mutto go Hæria sanes siste duodasta mudnji, atte buok mu boasto-dagok læk bigjuvvum su barne ala, ja atte buok mu suddok læk maksujuvvum, ja buok dat bassevuotta ja vanhurskesvuotta, mi must gaibbeduvvu — ja mi must vailo — læ mudnji Jesus siste skenkkijuvvum alma mange mu ansašæmetaga, de dalle mon im šat æmbo aigo Ibmelasam dam morraš dakkat atte hilggot su armo ja duolbmat su varaid julgidam vuollai. Jure dam boddost aigom mon oskogoattet su ala, jure dam boddost aigom mon obba vaimost dorvastet su ala ja luottegoattet su evangeliumi. Mon aigom alget avvodet damditi go læ must bæste, gutte mu oudastloaidastægje læ. Dal lavllom mon ilost, dal mu vaibmo galgga avvodet, mu njalbme ramedet ja gittet; dastgo mu siello læ bestujuvvum. Mon læm audogas vara bokte. Alme gonagas læ dal mu ačče. Jurdaš siello, maggar oasalašvuotta, — go bestujume bæive læ dal. Dat juo lifči læmaš stuora arbmo, jos Hæria lifči dieđitam, atte don armo ožžošik ovta vakko dam rajest, ovta mano daihe jage dam rajest; mutto dat dieđetæbme dugjoči dudnji mašotesvuotta. Don algašik jurdašet: Gi dietta ælamgo mon ovta vakko vel? Mon satam juo ittem læt jabman, ja dalle i satte dat arbmo, mi mudnji loppeduvvu boatte aigest, mu væketet. Jos evangelium buorre dieđitæbme gulaši ittaši ige onabæivvai, ikgo don dalle fertiši jurdašet: Vare dadde Ibmel lifči mu bovddim boattet odne, vare mon dadde dam boddost ožžošim armo vuostaivaddet? Læge buore dorvost, aito nuft dat læ: »Dal læ vuogas aigge, dal læ bestujume bæivve.«

Gula dam, suddolaš! Du suddo noadestak matak don dal bæsat: Osko dal dam hærra Jesus ala, de šaddak don audogas, goas oidnik don dam Hærra Jesusa eritnordastæme ovtage, gutte su lusa bođi? Son vuostaivaldi duollara, samaritanalaš nissona ja vačis nissona Simon dalost ja addi armo daidi buokaidi. Farisealažak nimmuregje ja celkke: »Dat vuostaivaldda suddolažaid ja borra sin særvest. « Damditi go Jesus nuft buorre læi, dolle buok duollarak ja suddolažak ječaidesek su lakka gullam diti su, ja damditi moarraiduvve dak oammevanhurskasak. Son læ maidai dat sæmma odne, damditi boađe jure daggar go don læk, ja don gavnak dam sæmma vuostaivalddujume go dak ibmelmættom suddogasak. Mutto mi oaidnep basse čallagest, atte suddolažak æi vuostaivalddujuvvum dušše dam aige, go Kristus dabe cœdnam alde vagjoli, mutto maidai maŋŋel. Apost. dag. lokkap mi, atte apostalak čajetegji buok bestujume occe sieloid Kristns lusa. Si legje oappam Hæirastæsek sardnedet. Mi oaidnep maidai, atte sin sardne šaddo gudi, daggo bokte atte ollok vuostaivaldde Kristusa ja famo ožžo Ibmel mannam šaddat. Ouddamærka diti: Vustas hellodakbæive botte 3000 oskoi Pietar sarne bokte. Sardne manai sin vaimo čađa, ja si botte dovdat, atte si legje lappum, damditi jerre si: »Di olbmak, vieljak! Maid galggap mi dakkat? « Ap. dag. 2, 37. ja go Pietar sardnedi sigjidi bestujume birra Kristus siste, osko si dallanaga, gastašuvvujegje ja ožžo Bassevuoiŋa addaldaga. Nubbe have ravkkujuvvui Pietar baken Kornelius dalloi, gost son evangelium sardnedi olles jovkko, guđek dastanaga juo osko ja vuostaivaddet Bassevuoiŋa sæilen dasa, atte si legje ožžom suddoidæsek andagassi addujuvvum. Mi lokkap maidai Ap. dag. 16 purpurvuovdde Lydia ja fanggagæčče birra, Soai gulaiga sane Paulusast, oskoiga ja bestujuvvuiga. Buok dak ouddamærkak, maid mi ođđa testamenrast gavdnep suddolažai jorggalusa

ala, nannijek duottavuoda ja eilggijek arvadusa daina Hærra sanin: »Dal læ bestujume bæive. Mi eþ gavdna ovtage oud-damærka dam ala, atte Hærra goassege læ erit eajetam daihe nuttalam ovtage damditi go si botte illa jottelet. Mi vuoittoid be dast læ dudnji, atte vuorddet ja hælbbedet armo oamastoeme?

Embo dokkalaš don ik šadda. Don lasetak dušše suddo suddo ala, dastgo, nuftgo don dieđak — buok mi oskost i dpatuva læ suddo. Buok maid don algešak dakkat dam jurddagest atte Ibmeli dokkalažžan šaddat alma jorggalusa ja vaimo nubbastusataga, šaddek dušše laga jabma dakkom, mak lek fastevuottan Ibmel oudast. Eška dasto go Kristusa rokkus, bassevutta ja gululašvuotta læ osko bokte oamastuvvum, aiggo Hærra du birra cælkket: »Dat læ mu bardne, dat æcalaš, gæsa mon anam buoremielalašvuoda. Math. 3, 17. »Alma oskotaga læ dat vægjemættom Ibmeli dokkit. »Ebr. 11, 6.

Manditi berrep mi vuostaivalddet Ibmel arbmo jure dal? Vuost damditi go dat læ stuora noadde ja vaivve suddo oamedovdo alde guoddet; juokkehaš, gutte dam noade uceeb ja æneb mærest læ doyddam, haleda vissaset dast erit basat. Manditi dalle æp mana mi Jesus lusa? Manditi æp gæča dam Ibmel labba, gutte maielme suddoid guodda. I gavdnu mikkege æra gaskaomid, man bokte oamedovdo vaivve gæp-pana. Laga spægjalest oaidnep mi ječaidæmek buttesmættosen oaivvečokkast juolgevuđoi, damditi berrep mi dallanaga basat ječaidæmek dam gæivost, mi læ ravastuvvum Daved dalost, mi raidne suddost ja buttesmættomvuodast.

Don haledak suddoi andagassi addujume ja dievaš vanhurskesen dakkujume. Du haledus matta devddujuvvut; dastgo eala cælkka: »De lekus dat digjidi diettevas, di olbmak, vieljak, atte su bokte dieđetuvvu digjidi suddoi andagassi addujubme, ja buok dast, mast di epet mattam vanhur-

skesen dakkujuvvut. Moses laga bokte, vanhurskesen dakkujuvvu su bokte juokkehaš, gutte osko. »Ap. dag. 13, 38—39. »Sudnji addek buok profetak dam duodastusa, atte juokkehas, gutte osko su ala galgga oažžot suddoi andagassi addujume su nama bokte. »Ap. dag, 10, 43.

Nubbadassi, don haledak Ibmel mannam šaddat; dat matta dapptuvvat aivestasi osko bokte. »Alma di lepet buokak Ib, mel manak osko bokte Kristus Jesus ala. »Gal. 3, 66.« Mutto nuft eodnagidi, guđek su vuostaivaldde, sigjidi læ son addam fa, mo šaddat. Ibmel mannam. »Joh. 1, 12. Goalmadassi dust læ hallo dam duotta rafhe maññail dastgo du vaimo læ rafhetesvuodast. Suddo ja maielme su havskevuodaidesguim i sat matte jaskudattet du. Ikge gavna don maidege jeđditussaid du ječad burin dagoin; mutto osko bokte Kristus ala matak don oažžot dam maid don aibašak. dastgo »vanhurskesen dakkujuvvum osko bokte læ mist rafhe Ibmelin. »Rom. 1, 5. Ikgo don, rakis lokke, siđaši farganusad dam rafhe oažžot. Don daidak vaiddet, atte don ik satte suddoidak gattat. Mana Kristus lusa maidai daina vaiddalusain. Nuft gukka go don oskotaga læk, de læk maidai famotaga soattat suddo vuostai ja dam bagjel vuoitte. I alma duina læt nuftgo dai surotemiguim, guđek armo sittek oaddeinguoddam alsesæsek. Don morastægje ja gatte siello dovdak ječak lutte darbaša suddoid andagassi oažžot ja maidai navcaid oažžot suddo vuostai soattat. Guktot dak dingak skenkkijuvvujek dudnji oktanaga. Dat sæmma arbmo, mi vanhurskesen dakka, odđasist riegadatta ja bassen dakka maidai du Damditi ferttik don oskot, jos don vuoinalaš famo galgak oažžot. Don daidak rokkadallat, soattat ja gižžedet ječak famost, ja mađe duodaloebdo don dam dagak, dađe hæjoh orro mannamen. Dam lakkai dat fertte mannat; dastgo du ječak fabmo galgga duššat. Jos don vuoitte aigok, de hæitte du ječak bargo ja

vuostaivaldde dam famo, maid Hærra aigo dudnji addet. Mutto dat faamo i orro du rokusest daihe du soađest, mutto evangelium siste. Paulus cælkka naft: »Dastgo im mon hæppanada Kristus evangeliumest! dastgo dat læ Ibmel fabmo auddogassan dakkujubmai juokkehažži, gutte osko. »Rom.1, 16« Dastgo ruosa sadne læ galle sigjidi jallavuottan, guđek lappujek; mutto migjidi, guđek šaddap audogassan, læ dat Ibmel fabmon.« Kor. 1, 18. »Mutto sigjidi, guđek læk goččujuvvum, sikke Judalažaidi ja Grekalažaidi, Kristus Ibmel fabmo ja Ibmel visesvuotta.« v. 24. Dat Ibmel fabmo mi evangelium bokte addujuvvu fertte oamastuvvut osko bokte, dalle dovddap atte» min osko læ dat vuoitto mi bagjelvuoitto maielme 1 Joh. 5, 4. Jos don dalle nabbo dalanaga siđak famo suddo bagjelvuoitto, de ferttik don, nuftgo juo mange ouddal læk maniduvvum, doppit Ibmela armo Kristus siste jure dal. »Gæča dal læ vuogas aigge, dal læ bestujume bæivve.

Væhaš mastge.

Finmarko-bivddo

daihe loddobivddo læ dam jage læmaš saggægjo. Go opsyna (bærraigæččam) no-gai dam 22 juni, læi bivddujuvvum dušše 17,715,650 kilo. Go mi dam summa bigjat baldalagai oudeb jagiguim, de mi buoremusat oaidnep man hægjo dam jage bivddo læ læmaš.

1897 bivddujuvvui arvo milde 40 mill. kilo.

1897	—, —	—, —	31	—, —
1898	—, —	—, —	21	—, —
1899	—, —	—, —	20	—, —
1900	—, —	—, —	33	—, —

Davalažat læ nabbo dalle bivddujuvvum 29 million kilo baikoid, mutto dam jage dušše 17 million.

Guolek galle læk læmaš obba burist sikke Oarje-Finmarkost ja Nuortta-Finmarkost; mutto legje nuft gukken favlest,

atte vadnasak æi ollim dokko. Hæjos dalkkek legje maidai hettetussan, ja njuorjok, mak dam jagege botte, ja agje gulid erit. Hadde i læm bahage.

Dat stuoremus æppeibmelgovva maielmest

læ dat japanesalaš »Dia-Buten«. Dat læ 50 juolge (25 alan) allad ja læ rakkaduvvum væikest, danest ja gollest.

Bagjel 1200 jage læk Japanesalažak dam govvi rokkadallam.

Roatto-bavdda

Honkongast Kinast godda hirbmadet olbmuid. Muittaluvvu, atte guoktenublok čuođist, guđek dam davddi legje doppitalam, jabme 1131. Stuora joavkkok Kinesalažain guđek damditi Honkong. Doaktarvække maidai vailo.

Ednamšaddo

Amerikast læ ollo giellam baka diti, nuft atte dam jage baikotagai aito bæle mađe ožžujuvvu burri jagi ektoi.

Sibiriai

vulggek dam jage Ruošaednamest 150,000 olbmu. Maidai muttom čera baikai, mi goččujuvvu Anner-Landet, vulggek 4000 bondek ja 3000 kosakkarak.

Japanest

læk dal farga 2000 avisa, maid lokko okti-buok læ 91 ja bælle million.

Daina avisain bottek arvo mielde 400 olgus juokke bæive (læk bæivveblađek) maina fasta 20 prentejuvvujek oaivvegavpugest Tokiost.

Ruošaednam

kæisar, gutte maidai goččojuvvu rafhe kæisaren, læ mærradam, atte dam ruošalaš soatteveki galgga skappujuvvut jottelet bæčem kanonak

2000 hæsta

galget Ungara hœstamarkænest saddijuvvut jottelæmuset Lulle-Afrikai engals soat-teveki.

Suomaædnam

soattevæka galgga masa buok erit heittuvvut. Vuoi Suoma riebo dadde!

Frankrikast

lœk ollo kloastarak. Obba dam ædnamest gavdnujek 13000 nonnekloastara ja 3500 munkekloastara. Gal dast læ fal obba roaisto.

Boarsoatte

ain bista, i ore aiggomen hættet. Engelas telegramak gal muittalek, atte loappa læ lakka; mutto nubbe bælest gullu fast, atte Boarak æi aigo rafhe dakkat, ouddalگو olles friavuoda ja ješradalašvuotta læ sigjidi miedetuvvum. Dat boares presidet Kruger, gutte ain læ Europast, læ dat buok garrašæmus rafhe vuostai. Son læ dal gieskad baccam læskan.

Salledbivddo

læ nuft smavaset alggam. Lofotast ožžuvuvvu vœhaš firmiguim, ja Altenuonast læk alggam vœhaš stenggit.

Dak kinesalaš martyrak.

Muttom olmai, gutte dal læ Kinast ja smavaset Ibmel sane olgusgilvva, čalla muttom sidi boattam miššoneri navt:

»Gal mon muittalam, goas di deika sattedetek fast boattet, jos mon ælam; mutto dat i matte šaddat ouddalگو rafhe ja maššo læ nannijuvvum sis-ædnamest. Mon im sattede vuost maidege cælkket ouddalگو dobbe læm fidnam. Jos mange lakai læ vejolaš, de aigom mon dam gæse barggat sis-ædnamest; mutto jos okta ovtasgas olmai matta dobbe birgget, de damditi i læk celkukuvvum, atte aigge læ joavddam æraidi boattet.

Allet bala! Gal mon dieđetam.

Mutto buok læ ain dego mierkast. Ovtta bæive celkkek kinesalažak ovtta, nubbe bæive nubbe.

Ovtta bæive orro vœhaš dego čuvgo-dæme, mutto nubbe bæive fast læ sævdnad.

Dat tyskalaš konsula celki gieskat okti daina tyska miššonærain, atte dille i ei-sege dal læk buorreb go gutta vakko dast ouddal. Rađditusa ja dam mærradusa birra sardnujuvvu bæivalažat. I læk buorre luottet Kinesalažai ala. Dak læk dego riebanak viekkas ja gavvel.

Ollok kinesalaš kristalažain læk imaštattam sikke kinesalaš bakenid ja čera bakenid sin rokkis Kristus dovddastusainæsek. Æmbo ja æmbo doarradallujume issorasvuodain bottet dal čuovggas ouddi. Dak oamedovdotes nuftgoččuduvvum „čorbmaridalægjek“ čulle ruosa manga kristalaža galloi, namalassi daidi, guđek æi dattom biettalet sin Hærrasek ja bæstesek. Čurukak ja čuoikak darvvanegje daidi hirbmuš sarjedi, ja dak olmuš riebok ferttijegje čokkat manga bæive bæivaša boalde suodnjari oudast giedaiguim sælggai čadnujuvum. Æraid givsedegje si daggo bokte, atte si čadne smava kruvtasækkaid njune vuollai. Daidi sekkaidi makkituvvui dolla, mi buollati, si galgge vuoiŋad, ja bilidi sikke njalme ja njune. Muttom ærain fast čulle si sikke giedai ja julkid gaskat, čuppe erit njuokčama ja olgusčuggo čalmid.

Muttomid čuopadegje si gappalakkan celledægast. Buok daid gillamušai vuolde čajetegje kinesalaš kristalažak, sikke olmak ja nišsonak, stuora roakkadvuoda ja nana osko Jesus Kristus ala, si maidnu su nama maŋemus boddo ragjai, Muttomak daina, guđek ruosa galloi læk ožžom, elek vela, ja si læk duodastussan Kristus ruosa birra, nuft gukka go si elek.

Ibmel læ famolaš appasmattet olbmuides. Son nagada maidai væketet kinesalažaid buok gierddat su nama diti. Gal

veji læm Ibmel datto maielmai čajetet, atte sust læk manak maidai Kinast. Kina æna læ dal šaddam laktaduvvut vanhurskasi varaiguim. Visses læ, atte Ibmel i læk dai vainoi aige dušše diti Kina bagjel diktam boattet. I galga maielbme oskot, atte Ibmel læ famotæbme daihe jabman — son ælla, ja gærde galggek kristalazaï sorbmejægjek dam boattet dovddat. Dat siema, mi dal læ laktaduvvum galgga laddam šaddoid guoddet. Maielbme ja Bærgalak ožžoba fast oaidnet, atte Ibmel sadne læ hægga, ja dat hægga læ fabmo, ja sist, guđek Jesus ala oskok læ sikke hægga ja fabmo.

Maielbme ja Bærgalak fast, ožžoba duodastusa dam ala, atte i væket sin soattat dam almalaš oavamuša vuostai. Son læ vuoitam buok varralaš sođin gidda duon hirbmus bæive rajest Golgatha allagasa alde.

Cælke dærvuodai huokaidi, guđek daid vuostaivaldešežžek.

Vieljalažat

Edvard Masoni.

Okta daloasse Guovddagæinost

čalla dam vuostas juli dam jage »Nuorttanastai« ja muittala, atte dobbe dam gæse gumpek læk vahaga dakkam. Gusak legje guottomen Ruogojavregaddest, ja guokte gumpe rogatæiga gusaid, mak legje nuft lakka dalo, atte dalo-æmed gulai, go šaddai daggar hirbmus stoacča ja durskas javrai. Ja go gusak algge ruottat dalo guvlui, de vulgi æmed gæččat, mi dobbe læ. Son oini dasto, atte vuoksa ruotta oudemusat dalo guvlui, ja atte dast læk moadde varrahave čoarboelist, atte gusak læk sagga balost, gečček ja balek, ja daga manost manai ga dak guokte nælge gumpe nubbe dalo guvlui, mi læi dast lakka sæmma bæilde Guovddagæinogaga. Soai gavnaiga dam guovte dalo gaskast nubbe dalo gusaid ja rogatæiga maidai daid ja ocaiga ovta jage boares guigo ja godiga dam. Gusak rutte dalloi. Æmed ja dalo nieidda dallanaga viekalæiga olgus ja oiniga, atte dal i læk riehta, go gusak botte ruoktot daggar stuimin ja ballamin. De soai vulgiga occat, vazget ja huiket. Soai oiniga dasto guokta navde, mak nu gaikodek ja borrek, ja æmed logai: »Buorremus læ diktet dam guovto borrat, dassači go olbmak bottet ruoktot; mutto

nieidda balai ja huiki. Gumpek dasto vulgiga erit hilljit, mutto bodiga dam olbmu guovto guvlui, dego iskad lævago arge.

Go isid ja bardne bođiga ruoktot, haledæiga soai daid navdid goddet. Bardne valdi boares bisos ja vulgi occat, mutto i gavdnam maidege. Isid læ gæččalam ruvidid caggat, mutto i læk gal vel fidnem maidege.

Protestantalažai oudanæme birra

Frankrikast čalla okta daro nisson Parisast čuovvovaš bitta: Gieskad legjim mon ovta protostantalaš girkost, gost manga protostantalaš-vutti jorggalam papak sardnedegje. Dabe Frankrikast læk 121 papak, gudek læk katholikar girko guođdam ja protestantalažžan šaddam. Daina papain læ aldesek avisa, sist læ maidai aldesek gardem Parisast, gost maidai gavdnu okta sida, gosa dak papak, guđek aigguk guođdek Roma, jaskavuodast ožžok bærrai jurdašet dam lavki birra, maid si aiggok valddet. Si, guđek læk olgusmannam katholikar girkost, ožžok, jos si nuft haledek, studeret protestantalaš ammat-eksameni. Muttomak daina olgusmannam papain læk alegam avisačallen. Nuft læi goit okta daina 4 nuorra olbmain dakkam, gæid mon gullim oudeb bæive nuittalæme væhaš ješječasek birra. Sou celki, atte son i diettam, mi vuoinalaš friavuotta læi, ige damge diettam, atte olbmust personalažat loci oudastvastadus, ouddalgo son guđi romalaš girkkko. Dam sæmma oaiivvelest sardnu maidai dak ærasak.

Vitta gærde æmbo jabmek olbmuk

Engelandast garremjukkamusai gæčeld go vel soađege bokte Lulle-Afrikast.

Dam 1as marts dam jage rekkenastujuvvui, atte dam maņemus 16 manost legje gæččam 14,904 olbma Afrikast. Mutto dam maņemus 12 manost læk læmaš 60,000 olbmu, guđek læk jabman garremjukkamušai gæčeld.

Skandinavalas-lutheranalaš

ibmilbalvvalusak Romast galggek farga al-gatuvvut. Obba arvad Skandenavarak ase-
k pave gavpugest, jo ollo amas jottek (turis-
tak) skandinavalas ædnamin holdejek dob-
be oanekæbbo ja gukkeb aige. Muttom
papak ja sardnedægjek læk dam bargo al-
gateme, si læk goččom muttom papa gæn
namma læ Sinding fasta sardnedægjen.

Mormonalažai lokko

min ædnamest galgga læt 1100, mak læk
jukkujuvvu 9 «suorgai» daihe særvvego-
didi. Kristianiast gavdnujek 500. Arva-
luyvu, atte mormonain læk bagjel 2000
barge Europast.

Hollanda rædđetuz

aigo væketet Boarid. Amsterdamast tele-
graferejuvvu, atte Boari aše aigok Hollan-
dalažak bajedet. Si aiggok gæččælet hettit
Engelanda soattebiergasid ja hæstaid doaly-
vomest Lulle-Afrikai.

Bajan-dalkke ja aldagas

læ gieskad dabe dakkam vahaga. Okta
nisson dæivatalai aldagasast ja goasse jama-
časkujuvvui. Okta vanas, mi læi gukken
favlest Andenæsa buotta, maidai dæivata-
lai, cuovkas časkujuvvui ja 4 olbma hæva-
negje. Æra baikin galgga dat bajandalkke
læt maidai muttom oase vahag dakkam.

Muite makset „Nuorttanaste“.

Hui uccan læ dæm gæse sisaboattam blađe
oudast. Im jake, atte $\frac{1}{10}$ blađe doallin
løk maksam dam jage oudast. Æi oro
olbmuk muiteinen, atte golatusak blađe ol-
gusaddem bokte læk sturrak, vaiko vel
blađe i lækge stuores. Alle šat hælbət
dam ovta kruvna maksemest. Mana laga-
muš poastarappe lusa daihe komiſjonæra

lusa, jos du lakka komiſjonæra assa. Jos
blađe galgga oudanet, de doallet dam fert-
tijek makset.

Gieldapappa G. Tamberg,

gutte vissasat læ dovdos mietta Finmarko
oidnu dal occamen kapellanammat Stjorda-
la gielast. G. Tamberg galgga læt okta
daina papain Finmarkost, gutte burist sa-
megiela matta, ja dæmditi siđæse vissa,
erinoamašet Lagesvuona samek, atte son
vela muttom jage galggaſi Finmarkost bis-
sot. Son læ maidai — jos mon riehta læm
ibmerdam — oaivve redaktora »Sami Uste-
bi«, nuft atte jos son Finmarko guođđa, de
løk dietto boatta go šat »Sami Usteb«.

Engelanda soattekoastadusak.

Dat britalaš soatteminister læ muittalam, at-
te soatte Lulle-Afrikast mai, juni ja juli
manost oktibuok læ maksam 575 million
kr. Dat šadda 6,250,000 kr. bæivest. Vuoi
man ollo buore sikke rumaslažat ja
vuoiſalažat daid ruttasummaiguim mataſi
dakkujuvvut maielmest. Soatte læ ædna-
ma stuoremuš garrodus.

Troandema duomogirkkoi

løe tyska kæisar skenkkim maidai dam ja-
ge 1000 kr. Dai ruđaid buyti okta kæisa-
ra ammatolbmain, gutte dæmditi ræiso da-
gai Troandemi.

Arvvam læ dæm maņeb aiggai hui sagga
dabe Nordlandast. Ænas oasse olbmuin æi
løk vel ožžom suinid goikkesen.

„Nuorttanaste“

matta dinggjuvuvut juokke poastarappe
bokte ja maksa ovta kruvna jakkodagast.
Blađe olgusboatta ovta gerde juok-
ke manost.

»Nuorttanaste« čalle, prentejægje ja olgusdoaima-
tegje læ G. F. Lund Sigerfjord, Vesteraalen.